

Huvudman

Täby Yrkesgymnasium AB, org.nr 556262-9179
info@yrkesgymnasiet.se

Ärendet

Tillsyn av gymnasieskolan Yrkesgymnasiet Täby i Täby kommun.

Beslut

Skolinspektionen avslutar ärendet.

Om ärendet

Skolinspektionen har utifrån myndighetens risk- och väsentlighetsanalys våren 2023 inlett en tillsyn av Yrkesgymnasiet Täby i Täby kommun. Tillsynen har omfattat Fordons- och Transportprogrammet.

I tillsynen har Skolinspektionen kontrollerat om verksamheten vid Yrkesgymnasiet Täby följer gällande bestämmelser om undervisning och lärande, arbetsplatsförlagt lärande och grundläggande behörighet, åtgärder mot diskriminering och kränkande behandling samt grundläggande förutsättningar för skolenheten.

Tillsynen har genomförts genom intervjuer med elever, lärare, personal i elevhälsan och rektorn samt lektionsobservationer mellan den 21 februari 2023 och 22 februari 2023. Som en del av tillsynen har även dokumentation granskats, bland annat anmälningar om kränkande behandling, plan mot kränkande behandling, kvalitetsrapport och åtgärdsprogram. Huvudmannen har yttrat sig över allt material av betydelse för beslutet. Huvudmannen har även inkommit med en skriftlig komplettering den 10 maj 2023.

Motivering av beslutet

Eleverna ges undervisning av behöriga och legitimerade lärare

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av dokumentstudier samt intervjuer med lärare och rektorn framgår att samtliga lärare som undervisar i de gymnasiegemensamma ämnena har lärarlegitimation. Majoriteten av lärarna är behöriga i det ämnet de undervisar i. Två av lärarna saknar dock behörighet i något ämne de undervisar i. En av lärarna som undervisar i de gymnasiegemensamma ämnena är behörig för att undervisa i svenska och engelska på grundskolan, men undervisar även svenska och engelska gymnasiet. En av lärarna som undervisar i de gymnasiegemensamma ämnena har skickat in ansökan om behörighet för matematik, vilket hen undervisar i. Läraren är behörig att undervisa i naturkunskap, naturvetenskaplig specialisering, hållbart samhälle och kemi.

Av lärarna som undervisar i yrkesämnen har två lärare lärarlegitimation. Övriga fem lärare saknar lärarlegitimation.

Vid skriftlig komplettering uppger en representant för huvudmannen att den nuvarande ägaren tog över som huvudman den 1 juli 2022. I huvudmannens överlämning med den före ägaren framkom att skolan kontinuerligt sökt efter legitimerade och behöriga lärare i de ämnen där detta saknats. När nuvarande huvudman tog över skolan sågs det över huruvida det fanns utrymme i tjänster och genomlystes den egna organisationen utan att finna utrymme att omplacera personal till Yrkesgymnasiet Täby i de aktuella tjänsterna.

Huvudmannen uppger vidare att de två obehöriga lärarna har visstidsanställning. Annons för tjänsten som lärare i svenska och engelska var utlyst under tiden 4 november 2022 till den 20 december 2022, men skolan fick då inte tag i behörig lärare i båda ämnena som kunde jobba heltid, men en behörig lärare som kunde jobba halvtid anställdes. Huvudmannen fattade beslut om att den obehöriga läraren skulle tillåtas undervisa i svenska och engelska fram till den 1 juli 2023 samtidigt som ny rekryteringsprocess skulle genomföras. Annons låg ute till den 18 april 2023 och intervjuer för tjänsten pågår.

För tjänsten som lärare i matematik uppger huvudmannen att skolans tidigare ägare regelbundet annonserat efter behörig lärare utan att hitta någon sådan. Huvudmannen fattade den 18 augusti 2022 beslut om att den obehörige läraren skulle tillåtas undervisa i matematik under tiden fram till den 1 juli 2023 under förutsättning att ansökan om utökning av legitimation skickades in då huvudmannen bedömde det som troligt att ansökan skulle godkännas. Skolverket avlog ansökan och läraren har överklagat beslutet till Förvaltningsrätten. Dom har ännu inte meddelats.

Huvudmannen uppger vidare att skolans riktlinje är att alltid leta efter legitimerade och behöriga lärare och om man inte lyckas hitta det ska annons sättas ut under pågående hösttermin samt kommande vårtermin.

Rättslig reglering

Endast den som har legitimation som lärare eller förskollärare och är behörig för viss undervisning bedriva undervisningen. (2 kap. 13 § skollagen.) Om det inte finns någon att tillgå inom huvudmannens organisation som uppfyller kraven enligt 13 § eller om det finns något annat särskilt skäl med hänsyn till eleverna eller barnen, får en annan lärare eller förskollärare bedriva undervisningen. En sådan lärare eller förskollärare ska vara lämplig att bedriva undervisningen, och i så stor utsträckning som möjligt ha en utbildning som motsvarar den utbildning som är behörighetsgivande. En sådan person får bedriva undervisning under högst ett år i sänder. Detta gäller dock inte om undervisningen avser ett yrkesämne i gymnasieskolan. (2 kap. 18 § skollagen.)

Skolinspektionens bedömning

Skolan har två obehöriga lärare och dessa har tillåtits undervisa i specifikt ämne under kortare tid än ett år i sänder. Enligt huvudmannens uppgifter har skolan försökt finna behöriga och legitimerade lärare inom huvudmannens egen organisation samt försökt rekrytera behöriga lärare innan beslut om att tillåta de två obehöriga lärarna undervisa. Det har därför inte framkommit annat än att huvudmannen har haft tillräckliga skäl för att visstidsanställa obehöriga lärare med stöd av undantagsreglerna i skollagen. Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Undervisningens innehåll

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Elever och lärare uppger vid intervjun att lärarna går igenom det centrala innehållet vid starten av respektive kurs och att lärarna följer upp löpande att eleven tillgodogjort sig alla moment kursen. Vidare uppger såväl elever som lärare att det inte finns några moment ur ämnesplanerna som inte kan genomföras i utbildningen för eleverna. Rektorn uppger vid intervjun att han säkerställer att undervisningen följer det centrala innehållet dels genom att nya lärare får en introduktion kring det centrala innehållet och en mentor samt att diskussioner kring det centrala innehållet lyfts på personalmöten.

Rättslig reglering

Vilka de nationella programmen är framgår av bilaga 1 till skollagen. (16 kap. 5 § skollagen.) För varje nationellt program ska det finnas examensmål som innehåller mål för programmet. (16 kap. 6 § skollagen.) Ett nationellt program inom gymnasieskolan består av gymnasiegemensamma ämnen, programgemensamma ämnen,

i förekommande fall för inriktningen gemensamma karaktärsämneskurser, programfördjupning, kurser inom det individuella valet, och gymnasiearbete. Bestämmelser om utbildningens omfattning finns i bilaga 2 till skollagen (2010:800) och i bilaga 1 till denna förordning. (4 kap. 1 gymnasieförordningen [2010:2039]) Examensmålen framgår av förordning om examensmål för gymnasieskolans nationella program (SKOLFS 2010:14). För varje ämne ska det finnas en ämnesplan. (16 kap. 21 § skollagen.) Ett ämne består av en eller flera nivåer. För varje nivå ska det anges hur många gymnasiepoäng som nivån omfattar. (16 kap. 23 § skollagen.) Ämnesplanen ska ge läraren och eleverna utrymme att själva planera undervisningen. Av ämnesplanen framgår ämnets syfte, varje kurs som ingår i ämnet, det centrala innehållet för varje kurs, antalet gymnasiepoäng som varje kurs omfattar och kunskapskrav en för varje kurs (1 kap. 4 § gymnasieförordningen).

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Arbetsplatsförlagt lärande och grundläggande behörighet

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Omfattningen av arbetsplatsförlagt lärande

Av dokumentation inskickad till Skolinspektionen framgår att eleverna i årskurs 3 varit lärlingar från och med att de började årskurs 2 höstterminen 2021. Eleverna hade under den tiden, fram till vecka 5 år 2023 haft arbetsplatsförlagt lärande (apl) mellan 35-40 veckor (179-204 dagar). Av intervjuer med elever och lärare framkommer att eleverna i årskurs 3 har apl två till fyra dagar i veckan under resten av terminen. Det framkommer vidare att eleverna har möjlighet att hitta en egen apl-plats, men att lärarna ansvarar för att alla elever får en apl-plats och bedriver ett arbete för att säkerställa att alla elever får en apl-plats.

Av intervju med rektorn framgår att beslutet om vilka delar av en kurs som förläggs till arbetsplatser tas av rektorn efter en dialog med lärare.

Handledare

Av intervjuer med elever samt dokumentstudier framkommer att samtliga elever har eller har haft en handledare utsedd på apl-platsen som de upplever som lämplig och kunnig. Av intervju med lärare framkommer att lärarna gör en kvalitetssäkring av arbetsplatsen samt handledaren. Lärarna gör regelbundna besök på arbetsplatserna samt har regelbunden kontakt med handledarna.

Grundläggande behörighet

Av intervjuer med elever och rektor framgår att eleverna erbjuds och får möjligheten att läsa de kurser som krävs för grundläggande högskolebehörighet.

Rättslig reglering

Omfattningen av arbetsplatsförlagt lärande

Inom yrkesprogrammen får det finnas gymnasial lärlingsutbildning, som börjar det första, andra eller tredje läsåret. (16 kap. 11 § skollagen.)

Ett yrkesprogram ska innehålla arbetsplatsförlagt lärande. (16 kap. 16 § skollagen.)

Arbetsplatsförlagt lärande ska förekomma på alla yrkesprogram i gymnasieskolan i minst 15 veckor. En elev som går gymnasial lärlingsutbildning ska i stället genomföra mer än hälften av denna utbildning som arbetsplatsförlagt lärande. Omfattningen ska då räknas från och med det läsår som eleven påbörjar den gymnasiala lärlingsutbildningen. Huvudmannen ansvarar för att skaffa platser för det arbetsplatsförlagda lärandet och att detta uppfyller de krav som finns för utbildningen. Rektorn beslutar om hela eller delar av kurser ska förläggas till arbetsplatser och om hur fördelningen över läsåren ska göras. (4 kap. 12 § gymnasieförordningen.)

Handledare

För en elev som deltar i arbetsplatsförlagt lärande ska det utses en handledare på arbetsplatsen. Som handledare får bara den anlitas som har nödvändiga kunskaper och erfarenheter för uppdraget och som i övrigt bedöms vara lämplig. (4 kap. 14 § gymnasieförordningen.)

Grundläggande behörighet

Ett yrkesprogram ska innehålla det som krävs för att eleverna ska uppnå grundläggande behörighet till högskoleutbildning. En elev ska dock ha rätt att välja bort delar av det som krävs. (16 kap. 3 § skollagen.)

Huvudmannen för en gymnasieskola beslutar om vilka kurser som ska erbjudas som individuellt val. Eleven har dock rätt att inom utrymmet för individuellt val läsa de kurser som krävs för grundläggande högskolebehörighet på grundnivå om eleven går på ett yrkesprogram. (4 kap. 7 § gymnasieförordningen.)

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Åtgärder mot kränkande behandling

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Plan mot kränkande behandling

Skolinspektionen har tagit del av och granskat Yrkesgymnasiet Täbys plan mot diskriminering och kränkande behandling för läsåret 2022/2023. Av planen framgår

att huvudmannen upprättar en översikt över de åtgärder som ska genomföras under läsåret för att förebygga och förhindra kränkande behandling av elever. Planen innehåller även uppgifter om uppföljning av föregående års planerade och genomförda åtgärder.

Av intervjuer med lärare, elevhälsa och rektor framgår att eleverna ges möjlighet att vara delaktiga när planen mot kränkande behandling tas fram genom elevråd och klassråd. Av intervjuer med eleverna framgår att vissa elever känner till att det finns en plan mot kränkande behandling medan andra inte känner till det. Ingen elev uppger att den har varit delaktig när planen togs fram.

Skyldighet att anmäla, utreda och vidta åtgärder mot kränkande behandling

Av intervjuerna med samtliga grupper framgår att det finns en rutin för hur en anmälan om kränkande behandling ska göras. Skolpersonalen uppger att de anmäler alla fall av kränkande behandling som de får kännedom om. Skolinspektionen har även tagit del av dokumentation av anmälningar och utredningar om kränkande behandling från skolan.

Eleverna uppger vid intervjuerna att lärarna agerar när kränkningar sker på skolan samt att de har kännedom om att de kan lämna en anmälan om kränkande behandling om de upplever sig kränkta. Eleverna som går i år 3 upplever dock inte alltid att alla lärare agerar när det sker en kränkning, men säger samtidigt att de inte är på plats på skolan särskilt många dagar i veckan och ser därför inte ser särskilt ofta att kränkningar sker.

Rättslig reglering

Plan mot kränkande behandling

Huvudmannen ska se till att det varje år upprättas en plan med en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av barn och elever. Planen ska innehålla en redogörelse för vilka av dessa åtgärder som avses att påbörjas eller genomföras under det kommande året. En redogörelse för hur de planerade åtgärderna har genomförts ska tas in i efterföljande års plan. (6 kap. 8 § skollagen).

En sådan plan som avses i 6 kap. 8 § skollagen ska upprättas, följas upp och ses över under medverkan av barnen eller eleverna vid den verksamhet som planen gäller för. Utformningen och omfattningen av barnens eller elevernas deltagande ska anpassas efter deras ålder och mognad. (2 § förordningen (2006:1083) om barns och elevers deltagande i arbetet med en plan mot kränkande behandling.)

Skyldighet att anmäla, utreda och vidta åtgärder mot kränkande behandling

En lärare, förskollärare eller annan personal som får kännedom om att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till rektorn. En rektor som får kännedom om att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till huvudmannen.

Huvudmannen är skyldig att skyndsamt utreda omständigheterna kring de uppgivna kränkningarna och i förekommande fall vidta de åtgärder som skäligen kan krävas för att förhindra kränkande behandling i framtiden. (6 kap. 10 § skollagen.)

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Tillgång till elevhälsa, studie- och yrkesvägledare samt ändamålsenliga lokaler

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Det finns tillgång till elevhälsa för eleverna

Av intervjuer med elever, elevhälsa och rektor framkommer att skolan har tillgång till samtliga kompetenser inom elevhälsan och att eleverna i årskurs 2 och 3 har haft hälsobesök.

Elever ges en studie- och yrkesorienterande verksamhet

Av intervju med eleverna framkommer inte annat än att de får tillgång till personal med sådan kompetens att deras behov av vägledning inför val av framtida utbildnings- och yrkesverksamhet kan tillgodoses.

Av intervjuer med lärare, elevhälsan och rektor framkommer att rektorn har en del av sin tjänst som studie- och yrkesvägledare. Det uppges att det är tillfälligt, försök att rekrytera har gjorts och ska göras igen.

Skolan har tillgång till ändamålsenlig utrustning och lokaler

Skolinspektionen har vid besöket observerat en del av skolans lokaler och utrustning. Vid intervjuer med lärare och rektor uppges lokaler och utrustning vara bra. Vid behov hyrs utrustning till särskilda moment in.

Rättslig reglering

Det finns tillgång till elevhälsa för eleverna

För eleverna i gymnasieskolan ska det finnas elevhälsa som ska innefatta medicinska, psykologiska, psykosociala och specialpedagogiska insatser. Elevhälsan ska främst vara förebyggande och främjande. Det ska finnas tillgång till skolläkare, skolsköterska, psykolog och kurator samt personal med sådan kompetens att elevernas behov av specialpedagogiska insatser kan tillgodoses. (2 kap. 25 § skollagen.) Varje elev i gymnasieskolan ska erbjudas minst ett hälsobesök som innefattar en allmän hälsokontroll. (2 kap. 27 §§ skollagen.)

Elever ges en studie- och yrkesorienterande verksamhet

Elever i alla skolformer utom förskolan och förskoleklassen ska ha tillgång till personal med sådan kompetens att deras behov av vägledning inför val av framtida utbildnings- och yrkesverksamhet kan tillgodoses. (2 kap. 29 § skollagen.)

Skolan har tillgång till ändamålsenlig utrustning och lokaler

För utbildningen ska de lokaler och den utrustning finnas som behövs för att syftet med utbildningen ska kunna uppfyllas. (2 kap 35 § skollagen.)

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Beslutet har fattats av utredaren Erik Almqvist.

Utredaren Cecilia Winberg har varit föredragande i ärendet.

I ärendets slutliga handläggning har även utredaren Maria Klasson medverkat.